

1. Descobresc... Com són les plantes

- Les **plantes** són éssers vius que es distingeixen per aquestes característiques:
  - No es poden desplaçar d'un lloc a un altre.
  - Fabriquen el seu propi aliment gràcies al procés de la fotosíntesi.
  - Tenen el cos, tot o una part, de color verd.
- Les plantes es classifiquen en dos grans grups:
  - Plantes **superiors**, que poden ser **fanerògames** (tenen flors i produeixen llavors) o **falgueres** (es reproduïxen sense llavors i sense flors).
  - Plantes **inferiors**, com les moltes. Tenen una mida petita i una estructura molt simple.

2. Les fanerògames

- La **rel** és la part de la planta que es troba davall terra. Les seves funcions principals són fixar la planta al sòl i absorbir l'aigua i les sals minerals que la planta necessita per viure. Està formada per un eix que creix cap avall, anomenat **rel principal**, i un gran nombre de ramificacions que surten d'aquest eix, les **rels secundàries**.
- La **tija** és la part de la planta que aguanta les fulles. Hi circulen l'aigua i les sals minerals que van de la rel a les fulles, i també l'aliment elaborat a les fulles, que es distribueix a la resta de la planta. Si la tija es divideix en branques, l'eix central rep el nom de **tija principal**.
- Hi ha dos tipus de tiges:
  - Les tiges **herbàcies**, toves, primes i de color verd.
  - Les tiges **llesnyoses**, rígides i gruixades, que reben el nom de *tronc*.
- Les **fulles** són els òrgans on es fabrica l'aliment que nodrirà tota la planta. Cada fulla està formada per una làmina molt prima, el **limbe**, que s'uneix a la tija per una prolongació, el **pecíol**. La cara superior de la fulla, anomenada **anvers**, normalment és més dura i d'un color més intens que la cara inferior, el **revers**.
- A la tardor, certs arbres (roure, faig...) perden totes les fulles alhora. Són arbres de fulla **caduca**. Altres (pi, alzina...) les canvien a poc a poc. Són arbres de fulla **perenne**.

3. Les falgueres i les moltes

- Les **falgueres** són plantes superiors que no tenen flors. En la majoria, la tija es desenvolupa horitzontalment i lleugerament colgada. Les rels creixen cap avall al llarg de la tija. Les fulles solen ser grans, amb les vores molt dividides.
- Les **moltes** estan formades per un conjunt de falses tiges molt simples, de les quals surten nombroses estructures, paregudes a fulles, que fan la fotosíntesi. Aquestes falses tiges es fixen al sòl per mitjà d'uns filaments primers que fan la funció de rel. Fan pocs centímetres d'alçada i només viuen a llocs humits i obacs.

4. La importància de les plantes

- Les plantes són absolutament **necessàries** perquè hi hagi vida a la Terra:
    - La vegetació proporciona cobertura i protecció a la fauna silvestre.
    - L'oxigen que produeixen les plantes durant la fotosíntesi és imprescindible perquè tots els éssers vius puguem respirar.
    - Les plantes filtren contaminació.
    - Tots els éssers vius depenem de les plantes per alimentar-nos.
    - Les plantes proporcionen als éssers humans fibres per fabricar teixits, molts d'aliments bàsics, medicaments, fusta, suro, caixó i altres materials industrials, com reines, tints i perfums.
-

5. La nutrició de les plantes

- La **fotosíntesi** és el procés per mitjà el qual les plantes elaboren el seu aliment. Té lloc a les fulles. Per fer-lo, les plantes necessiten:
    - Aigua i sals minerals, que les rels absorbeixen del sòl.
    - Diòxid de carboni, un gas de l'aire, que entra per uns porus de les fulles anomenats estomes.
    - Energia, que prové de la llum del Sol i és captada per la clorofil·la de les fulles.Durant la fotosíntesi, la planta produeix oxigen.
  - L'aigua i les sals minerals que absorbeixen les rels formen la **saba bruta**, que viatja per les rels i la tija fins a les fulles, pels conductes llenyosos.
  - La matèria orgànica, fabricada en la fotosíntesi i dissolta a l'aigua, forma la **saba elaborada**. Aquesta es reparteix de les fulles a tota la planta pels conductes liberians.
  - Les plantes també **respiren**, és a dir, consumeixen oxigen i expulsen diòxid de carboni, en un procés que els proporciona energia.
Tant l'oxigen com el diòxid de carboni, que formen part de l'aire, entren i surten de la planta.
-